

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Δικαιώματα - Υποχρεώσεις επιβατών και μεταφορέων στις επιβατικές θαλάσσιες ενδομεταφορές και άλλες διατάξεις»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

I. Επί της αρχής του νομοσχεδίου:

Με το παρόν σχέδιο νόμου θεσπίζεται το νομικό πλαίσιο προστασίας του χρήστη ακτοπλοϊκών υπηρεσιών, με στόχους:

α) Τη διασφάλιση στον επιβάτη αναβαθμισμένων υπηρεσιών, οι οποίες θα διέπονται από χαρακτηριστικά αξιοπιστίας και ακρίβειας προς όφελος των κατοίκων των νησιωτικών περιοχών και του ελληνικού τουρισμού.

β) Τη σαφή ενίσχυση των δικαιωμάτων του επιβάτη και τη δημιουργία αισθήματος ασφάλειας και προστασίας από την Πολιτεία.

γ) Τη βελτίωση της φιλικότητας των θαλάσσιων μεταφορών προς τον επιβάτη και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του κλάδου έναντι των άλλων μέσων μεταφοράς.

Η εν λόγω πρωτοβουλία εντάσσεται τόσο στα πλαίσια του βασικού στόχου που έχει τεθεί από το Υ.Ε.Ν. για την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, όσο και στο πλαίσιο της ευρύτερης πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη βελτίωση της θέσης του επιβάτη στο συνολικό σύστημα των μεταφορών και την ενθάρρυνση της κινητικότητας.

Οι βασικές αρχές που διέπουν το νομοσχέδιο σχετίζονται:

α) με το δικαίωμα της πλοιοκτήτριας εταιρείας να επιλαμβάνεται, ως πρωταρχικά αρμόδια και στα πλαίσια της ελεύθερης λειτουργίας της αγοράς, επί των παραπόνων των επιβατών για την αποκατάστασή τους,

β) με τη θέσπιση σαφών κανόνων για την παροχή ενός ελάχιστου επιπέδου προστασίας και συνδρομής προς τους επιβάτες σε περίπτωση διαταραχής του ταξιδιού,

γ) με την καθιέρωση ομοιόμορφων διαδικασιών για την ενιαία αντιμετώπιση θεμάτων χρόνου επιστροφής εισιτηρίων, επιστροφής ποσοστού ναύλου και αποζημιώσεων, ως ελάχιστη απαίτηση, χωρίς να αποκλείεται η παροχή ευμενέστερων όρων προς τον επιβάτη στο πλαίσιο του ανταγωνισμού,

δ) με τη βελτίωση των υπηρεσιών πληροφόρησης του επιβάτη, καθώς και τη βελτίωση της επίγνωσης των δικαιωμάτων του,

ε) με τη λήψη ειδικών μέτρων για τα άτομα με μειωμένη κινητικότητα για τη βελτίωση της προσβασιμότητάς τους στα πλοία και τη συμμετοχή στις ακτοπλοϊκές υπηρεσίες με ίσους όρους,

στ) με την καθιέρωση διαδικασιών εξωδικαστικής επίλυσης ή φιλικής διευθέτησης των διαφορών, χωρίς να αποκλείεται η διεκδίκηση περαιτέρω απαιτήσεων από τον επιβάτη μέσω της δικαστικής οδού.

II. Ειδικότερα οι βασικές ρυθμίσεις του νομοσχεδίου έχουν ως εξής:

Με το άρθρο 1 προσδιορίζεται το πεδίο εφαρμογής του νόμου το οποίο συνίσταται στα πλοία που εκτελούν επιβατικές θαλάσσιες ενδομεταφορές.

Με τα άρθρα 2 και 3 παρατίθενται αντίστοιχα οι απαραίτητοι ορισμοί εννοιών για την εφαρμογή του νόμου και καθορίζεται το εννοιολογικό περιεχόμενο της σύμβασης θαλάσσιας μεταφοράς.

Με το άρθρο 4 κατοχυρώνεται το δικαίωμα του επιβάτη να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση μεταφοράς και να επιστρέψει το εισιτήριό του πριν την εκτέλεση του ταξιδιού. Επίσης προσδιορίζονται τα ποσοστά του δικαιούμενου ναύλου επιστροφής ανάλογα με τη χρονική στιγμή άσκησης του παραπάνω δικαιώματος, λαμβάνοντας υπόψη την εποχικότητα της ζήτησης για υπηρεσίες θαλάσσιας μεταφοράς στην Ελλάδα.

Με το άρθρο 5 ρυθμίζονται θέματα αποσκευών, ευθύνης φύλαξης αυτών και ανώτατων ορίων βάρους και όγκου αυτών χωρίς την καταβολή ναύλου.

Με το άρθρο 6 προβλέπεται η υποχρέωση συνδρομής στους επιβάτες στις περιπτώσεις καθυστέρησης απόπλου του πλοίου αλλά και η υποχρέωση καταβολής αποζημιώσεων σε αυτούς ανάλογα με τη χρονική διάρκεια της καθυστέρησης.

Με το άρθρο 7 προβλέπεται η υποχρέωση συνδρομής στους επιβάτες στις περιπτώσεις καθυστέρησης ή διακοπής του ταξιδιού αλλά και η υποχρέωση καταβολής αποζημιώσεων σε αυτούς ανάλογα με τη χρονική διάρκεια της καθυστέρησης.

Με το άρθρο 8 καθιερώνονται διαδικασίες προώθησης του επιβάτη στον τελικό προορισμό του στην περίπτωση απώλειας ταξιδιού ανταπόκρισης λόγω καθυστέρησης του πλοίου.

Με το άρθρο 9 αντιμετωπίζεται η περίπτωση της απαγόρευσης απόπλου του πλοίου λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών και προσδιορίζονται τα δικαιώματα του επιβάτη στην περίπτωση αυτή.

Με το άρθρο 10 καθορίζεται το ύψος των αποζημιώσεων προς τους επιβάτες στις περιπτώσεις ακύρωσης του ταξιδιού.

Με το άρθρο 11 προβλέπεται το ύψος των αποζημιώσεων στην περίπτωση άρνησης επιβίβασης λόγω υπερριθμής έκδοσης εισιτηρίων, καθώς και η υποχρέωση συνδρομής στον επιβάτη στις περιπτώσεις αυτές μέχρι την προώθηση στον προορισμό του.

Με το άρθρο 12 προβλέπεται το δικαίωμα στον επιβάτη παροχής πρόσβασης στις πληροφορίες που απεικονίζονται στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Κράτησης Θέσεων και Έκδοσης Εισιτηρίων Επιβατών και Αποδείξεων Μεταφοράς Οχημάτων.

Με το άρθρο 13 ρυθμίζονται τα διαδικαστικά ζητήματα που αφορούν στις καταγγελίες και τα παράπονα των επιβατών.

Με το άρθρο 14 ρυθμίζονται τα διαδικαστικά ζητήματα που αφορούν στον τρόπο επιστροφής εισιτηρίου - ναύλου και καταβολής χρηματικών αποζημιώσεων.

Με το άρθρο 15 καθορίζονται υποχρεώσεις των επιβατών οι οποίες σχετίζονται κυρίως με την ευταξία και την ασφάλεια του πλοίου.

Με το άρθρο 16 καθορίζονται οι υποχρεώσεις του μεταφορέα που σχετίζονται κυρίως με το δικαίωμα ενημέρωσης του επιβάτη σε περίπτωση διαταραχής του ταξιδιού, πληροφόρησής του επί των δικαιωμάτων του, μη δημιουργίας διακρίσεων.

Με το άρθρο 17 προβλέπονται γενικές διατάξεις που αφορούν τα δικαιώματα του επιβάτη για περαιτέρω αποζημίωση, το βάρος της απόδειξης σε περίπτωση υπαιτιότητας του μεταφορέα, την απαγόρευση μεταβίβασης του

εισιτηρίου, τις περιπτώσεις άρνησης κράτησης θέσεως και έκδοσης εισιτηρίου, καθώς και διατάξεις που αφορούν τα άτομα με αναπηρία.

Με το άρθρο 18 θεσπίζεται η δυνατότητα φιλικής διευθέτησης διαφορών μέσω του Συνηγού του Καταναλωτή.

Με το άρθρο 19 θεσπίζονται οι διοικητικές κυρώσεις κατά των παραβατών των υποχρεώσεων του νόμου.

Με το άρθρο 20 καθορίζεται ο χρόνος έναρξης ισχύος του νόμου.

Αθήνα, 16 Ιουλίου 2007

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Γ. Αλογοσκούφης

Δ. Σιούφας

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Δ. Αβραμόπουλος

Αν. Παπαληγούρας

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ
ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Εμ. Κεφαλογιάννης

Αρ. Παυλίδης

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Φ. Πάλλη - Πετραλιά

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Δικαιώματα - Υποχρεώσεις επιβατών και μεταφορέων στις επιβατικές θαλάσσιες ενδομεταφορές και άλλες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Α' ΕΝΝΟΙΕΣ

Άρθρο 1 Πεδίο εφαρμογής

Ο παρών νόμος εφαρμόζεται στα δρομολογημένα σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις πλοία τα οποία διενεργούν επιβατικές θαλάσσιες ενδομεταφορές μεταξύ λιμένων της ηπειρωτικής χώρας, της ηπειρωτικής χώρας και νησιών ή μεταξύ λιμένων νησιών.

Άρθρο 2 Ορισμοί

1. «Μεταφορέας» νοείται το πρόσωπο που δικαιούται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις να παρέχει υπηρεσίες θαλάσσιων ενδομεταφορών μεταξύ λιμένων της ηπειρωτικής χώρας, της ηπειρωτικής χώρας και νησιών ή μεταξύ λιμένων νησιών.

2. «Εκδότης» είναι το νομικό ή φυσικό πρόσωπο που νομιμοποιείται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις να

εκδίδει εισιτήρια επιβατών και αποδείξεις μεταφοράς οχημάτων δυνάμενος να χρησιμοποιήσει οποιοδήποτε άλλο αποδεκτό σύμφωνα με τη νομοθεσία τεχνικό μέσο έκδοσής τους.

3. «Άτομο μειωμένης κινητικότητας» είναι κάθε άτομο που έχει ιδιαίτερη δυσκολία όταν χρησιμοποιεί τις δημόσιες συγκοινωνίες, δηλαδή τα άτομα με αναπηρία (όπως άτομα με κινητικές, αισθητηριακές αναπηρίες, με προβλήματα αντίληψης και επικοινωνίας, χρόνια νεφροπάθεια τελικού σταδίου, αιμορροφιλία, θαλασσαιμία, σακχαρώδη διαβήτη τύπου 1, συγγενή καρδιοπάθεια).

4. «Σύμβαση θαλάσσιας μεταφοράς» είναι η σύμβαση που συνάπτεται μεταξύ του μεταφορέα ή/και του εκδότη αφ' ενός και του επιβάτη αφ' ετέρου και με την οποία ο μεταφορέας αναλαμβάνει την υποχρέωση μεταφοράς του επιβάτη, των αποσκευών του και – κατά περίπτωση – του οχήματός του στον τόπο προορισμού, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις του νόμου και του αποδεικτικού της μεταφοράς εγγράφου (εισιτηρίου, απόδειξης μεταφοράς οχήματος).

5. «Καθαρός ναύλος» είναι το εισπραττόμενο από τον προμηθευτή και αναγραφόμενο επί του εισιτηρίου χρηματικό ποσό, το οποίο αποτελεί το αντίτιμο για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του μεταφορέα από τη σύμβαση θαλάσσιας μεταφοράς, χωρίς τις κρατήσεις υπέρ τρίτων.

Άρθρο 3

Σύμβαση θαλάσσιας μεταφοράς

1. Η σύμβαση της θαλάσσιας μεταφοράς καταρτίζεται με απλή συμφωνία των συμβαλλομένων και αποδεικνύεται με την έκδοση εισιτηρίου στον επιβάτη ή της απόδειξης μεταφοράς οχήματος, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Ο προμηθευτής εκδίδει εισιτήρια στα οποία προσδιορίζονται κατ' ελάχιστο τα στοιχεία που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 16 του παρόντος νόμου.

2. Από και δια της κατάρτισης της σύμβασης θαλάσσιας μεταφοράς δημιουργούνται μεταξύ των συμβαλλομένων τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που καθορίζονται στο μέρος Β' και Γ' του παρόντος νόμου.

ΜΕΡΟΣ Β' ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

Άρθρο 4

Επιστροφή ναύλου - Αποζημιώσεις - Έκπτωση ναύλου ατόμων μειωμένης κινητικότητας

1. Ο επιβάτης δικαιούται:

α) Την παροχή της θέσης που συμφωνήθηκε και σε περίπτωση καμπίνας, τον τύπο καμπίνας που συμφωνήθηκε για το συγκεκριμένο πλοίο και ταξίδι. Σε περίπτωση μη παροχής των προαναφερομένων ο επιβάτης δικαιούται είτε να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση λαμβάνοντας την αξία του ναύλου επιβάτη και οχήματος που κατέβαλε και χρηματική αποζημίωση ποσοστού 100% επί της τιμής του καθαρού ναύλου εισιτηρίου επιβάτη είτε να ταξιδέψει σε θέση κατώτερη από εκείνη για την οποία κατέβαλε το αντίτιμο του εισιτηρίου, λαμβάνοντας τη διαφορά της τιμής του καθαρού ναύλου εισιτηρίου επιβάτη προσαυξημένη κατά 100%. Σε περίπτωση μη ασκήσεως δικαιώματος υπαναχώρησης, εάν ο μεταφορέας τοποθετή-

σει τον επιβάτη σε θέση ανώτερη από εκείνη για την οποία αγοράσθηκε το εισιτήριο, δεν δικαιούται να απαιτήσει επιπλέον πληρωμή, εκτός εάν αυτή έγινε κατόπιν σχετικού αιτήματος του επιβάτη. Στην περίπτωση αυτή ο επιβάτης καταβάλλει τη διαφορά της τιμής του καθαρού ναύλου μειωμένη κατά 50%.

β) Την επιστροφή ποσοστού επί της τιμής του εισιτηρίου ή ολόκληρη την αξία του εισιτηρίου που κατέβαλε στις ακόλουθες περιπτώσεις:

αα. Επιστροφή ποσοστού τουλάχιστον 50% του ναύλου, εφόσον επιστρέψει αυτούσιο το σώμα του εισιτηρίου έως και 12 ώρες πριν την προγραμματισμένη ώρα απόπλου του πλοίου.

ββ. Επιστροφή ποσοστού τουλάχιστον 75% του ναύλου, εφόσον επιστρέψει αυτούσιο το σώμα του εισιτηρίου έως και 7 ημέρες πριν την προγραμματισμένη ημερομηνία απόπλου του πλοίου.

γγ. Επιστροφή ολόκληρου του ναύλου, εφόσον επιστρέψει αυτούσιο το σώμα του εισιτηρίου έως και 14 ημέρες πριν την προγραμματισμένη ημερομηνία απόπλου του πλοίου.

δδ. Επιστροφή ολόκληρου του ναύλου, ανεξαρτήτως του χρόνου ειδοποίησης του μεταφορέα, δικαιούται ο επιβάτης ο οποίος για σοβαρούς λόγους ανωτέρας βίας, ιδίως υγείας που αποδεικνύονται εγγράφως, αδυνατεί να ταξιδέψει στην προγραμματισμένη ημέρα και ώρα για την οποία εκδόθηκε το εισιτήριο μεταφοράς. Τα δικαιώματα αυτά δεν ισχύουν προκειμένου για εισιτήριο που έχει ήδη τροποποιηθεί κατά τους όρους της περίπτωσης γ' στο χρονικό διάστημα των 14 ημερών που προηγείται της αρχικής ημερομηνίας του ταξιδιού.

υ) Την τροποποίηση του εισιτηρίου του, εφόσον διατίθενται θέσεις για το ίδιο ή άλλο ταξίδι μέχρι και 24 ώρες πριν τον προγραμματισμένο απόπλου του πλοίου. Εφόσον η αξία του νέου εισιτηρίου είναι χαμηλότερη, ο επιβάτης δεν δικαιούται επιστροφή της διαφοράς.

2. Τα δικαιώματα της παραγράφου 1 ισχύουν και στην περίπτωση αγοράς εισιτηρίου από απόσταση με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσω και με την προϋπόθεση της ενημέρωσης του εκδότη του εισιτηρίου εγγράφως ή με τηλεομοιοτυπία ή με άλλο μέσο αποδεκτό από τον εκδότη. Οι εκδότες οφείλουν προς τούτο να ανακοινώσουν στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας σε χρονικό διάστημα ενός μηνός από την ισχύ του παρόντος νόμου τα λοιπά μέσα που θεωρούν αποδεκτά και να ενημερώνουν σχετικά τον επιβάτη σε κάθε αγορά εισιτηρίου από απόσταση.

3. Καθορίζεται ως υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας για την εξυπηρέτηση λόγων δημοσίου συμφέροντος, η χορήγηση έκπτωσης 50% επί του ναύλου σε όλες τις θέσεις των πλοίων στα οποία εφαρμόζεται ο παρών νόμος στα άτομα μειωμένης κινητικότητας με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, με την επίδειξη σχετικής απόφασης της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης του τόπου κατοικίας τους. Η ίδια έκπτωση χορηγείται και στα αναπηρικά οχήματα ΙΧΕ με τα οποία μετακινείται ο δικαιούχος του προηγούμενου εδαφίου, εφόσον αυτά φέρουν ειδικές πινακίδες αναπήρων πολέμου ή Δελτίο Στάθμευσης Οχημάτων των Ατόμων με Αναπηρίες (ΔΕΛΤΙΟ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ «ΑΜΑ»). Η ίδια έκπτωση χορηγείται και στο συνοδό του δικαιούχου του πρώτου εδαφίου, εφόσον πρόκειται για άτομο με παραπληγία - τετραπληγία, τύφλωση, νοητική αναπηρία, αυτισμό και σύνδρομο Down.

Άρθρο 5 Αποσκευές

1. Ο επιβάτης δικαιούται να μεταφέρει χειραποσκευές βάρους μέχρι 50 κιλών, χωρίς να καταβάλλει ιδιαίτερο ναύλο. Τα άτομα μειωμένης κινητικότητας δικαιούνται χωρίς καταβολή ιδιαίτερου ναύλου να μεταφέρουν επιπλέον των χειραποσκευών, κάθε εξοπλισμό ή βοήθημα που απαιτείται για την αυτόνομη μετακίνησή τους, ανεξαρτήτως βάρους.

2. Ο μεταφορέας ευθύνεται για τη φθορά ή απώλεια των αποσκευών εντός του πλοίου, εφόσον παραδίδονται για φύλαξη και εκδίδεται σχετική απόδειξη.

Άρθρο 6 Καθυστέρηση απόπλου

1. Σε περίπτωση καθυστέρησης του απόπλου πλοίου από την προγραμματισμένη ώρα λόγω βλάβης ή ζημιάς του πλοίου ή για άλλους λόγους που ανάγονται σε υπαιτιότητα του μεταφορέα ο επιβάτης δικαιούται:

α. Να υπαναχωρήσει και να του επιστραφεί ολόκληρος ο ναύλος επιβάτη και οχήματος.

β. Να διαμείνει επί του πλοίου καθ' όλο το χρόνο της καθυστέρησης και να προωθηθεί στον προορισμό του θαλάσσιου ταξιδιού με το ίδιο πλοίο ή το πρώτο διαθέσιμο ή άλλο πλοίο, με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα.

γ. Να λάβει τροφή, με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα, όταν η καθυστέρηση εκτείνεται πέραν των 4 ωρών από την προγραμματισμένη αρχικώς ώρα απόπλου και κατάλυμα στο πλοίο ή σε ξενοδοχείο, όταν ο αναμενόμενος χρόνος αναχωρήσεως είναι τουλάχιστον η επόμενη ημέρα από την προγραμματισμένη ώρα απόπλου και μεσολαβούν τουλάχιστον 6 ώρες ή η καθυστέρηση αναμένεται να διαρκέσει πέραν του εξαώρου και η προγραμματισμένη ώρα απόπλου είναι μεταξύ των ωρών 00.00 έως 05.00.

δ. Να λάβει χρηματική αποζημίωση ποσοστού 25% ή 50% επί του καθαρού ναύλου ή άλλη αντισταθμιστική παροχή μετά από συμφωνία των συμβαλλομένων, εφόσον τελικά προωθήθηκε στον προορισμό του με το ίδιο ή το πρώτο διαθέσιμο ή άλλο πλοίο με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα και η καθυστέρηση ήταν μεγαλύτερη των 3 ή 6 ωρών αντίστοιχα από τον προγραμματισμένο χρόνο άφιξης του στον προορισμό του. Το δικαίωμα αυτό ασκείται στο λιμένα αναχώρησης ή άφιξης του πλοίου.

ε. Να λάβει χρηματική αποζημίωση διπλάσια του καθαρού ναύλου μεταφοράς επιβάτη, καθώς και τον καταβληθέντα ναύλο μεταφοράς οχήματος ή άλλη αντισταθμιστική παροχή μετά από συμφωνία των συμβαλλομένων, εφόσον δεν προωθηθεί στον προορισμό του σε εύλογο χρόνο με το ίδιο ή το πρώτο διαθέσιμο ή άλλο πλοίο με υπαιτιότητα του μεταφορέα. Ο εύλογος χρόνος δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 24 ώρες από τον προγραμματισμένη ώρα απόπλου του πλοίου.

Άρθρο 7 Καθυστέρηση - Διακοπή ταξιδιού

1. Στην περίπτωση καθυστέρησης του ταξιδιού λόγω ζημιάς ή βλάβης του πλοίου κατά τη διάρκεια του πλου ή για άλλους λόγους που ανάγονται σε υπαιτιότητα του μεταφορέα, ο επιβάτης δικαιούται:

α. να υπαναχωρήσει οπότε και του οφείλεται ο αναλογών ναύλος επιβάτη για το υπολειπόμενο τμήμα της διαδρομής με το ίδιο πλοίο στην ίδια θέση και ο ναύλος οχήματος που αντιστοιχεί στο τμήμα μεταξύ του τελικού προορισμού και του λιμένα αποβίβασής του, είτε

β. να συνεχίσει το ταξίδι και σε περίπτωση καθυστέρησης άφιξης του στον προορισμό του μεγαλύτερης των 3 ή 6 ωρών, χρηματική αποζημίωση ποσοστού 25% ή 50% επί του καθαρού ναύλου αντίστοιχα ή άλλη αντισταθμιστική παροχή μετά από συμφωνία των συμβαλλομένων.

2. Ομοίως ο επιβάτης δικαιούται χρηματική αποζημίωση ποσοστού 25% επί του καθαρού ναύλου μεταφοράς επιβάτη ή 50% επί του καθαρού ναύλου ή άλλη αντισταθμιστική παροχή μετά από συμφωνία των συμβαλλομένων στην περίπτωση διακοπής του ταξιδιού σε ενδιάμεσο λιμάνι, λόγω ζημίας ή βλάβης του πλοίου και εφόσον τελικά προωθήθηκε στον προορισμό του με άλλο πλοίο με καθυστέρηση μεγαλύτερη των 3 ή 6 ωρών από τον προγραμματισμένο χρόνο άφιξης του αντίστοιχα.

3. Στην περίπτωση διακοπής του ταξιδιού σε ενδιάμεσο λιμάνι, λόγω ζημίας ή βλάβης του πλοίου και εφόσον δεν προωθήθηκε στον προορισμό του με άλλο πλοίο με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα ο επιβάτης, εφόσον δεν ασκήσει δικαίωμα υπαναχώρησης, δικαιούται:

α. να λάβει τροφή, με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα καθ' όλο το χρόνο αναμονής μέχρι τη συνέχιση του ταξιδιού του και κατάλυμα στο πλοίο ή σε ξενοδοχείο, όταν ο αναμενόμενος χρόνος αναχώρησης είναι τουλάχιστον η επόμενη ημέρα από την προγραμματισμένη αρχικώς ώρα απόπλου από το ενδιάμεσο λιμάνι και μεσολαβούν μεταξύ τους τουλάχιστον 6 ώρες ή ο αναμενόμενος χρόνος αναχώρησης υπερβαίνει το εξάωρο και η διακοπή του ταξιδιού έλαβε χώρα μεταξύ των ωρών 00.00 έως 05.00 και

β. χρηματική αποζημίωση διπλάσια του καθαρού ναύλου μεταφοράς επιβάτη ή άλλη αντισταθμιστική παροχή μετά από συμφωνία των συμβαλλομένων.

4. Η άσκηση ενός εκ των δικαιωμάτων που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 3 του παρόντος αποδεικνύεται με ενυπόγραφη συμπλήρωση από τον επιβάτη σχετικού εντύπου, που χορηγείται από τον μεταφορέα κατά την ενημέρωση του επιβάτη για το γεγονός της καθυστέρησης ή διακοπής του ταξιδιού.

Άρθρο 8

Απώλεια ανταπόκρισης

1. Σε περίπτωση καθυστέρησης ή ματαίωσης του ταξιδιού, λόγω βλάβης ή ζημίας του πλοίου ή υπαιτιότητας του μεταφορέα και απώλειας της ανταπόκρισης για συνέχιση του θαλάσσιου ταξιδιού, ο επιβάτης, που διαθέτει εισιτήριο ανταπόκρισης, ενημερώνει σχετικά τον μεταφορέα και δικαιούται να προωθηθεί στον τελικό προορισμό του με τον προσφορότερο τρόπο, με μέριμνα και δαπάνες του τελευταίου.

2. Ο επιβάτης δικαιούται επίσης, με μέριμνα και δαπάνες του μεταφορέα, να λάβει τροφή και κατάλυμα στο λιμάνι ανταπόκρισης, όταν εξαιτίας της απώλειας ανταπόκρισης αναγκάστηκε να αναχωρήσει για τον τελικό προορισμό του την επομένη ημέρα από την άφιξη του και μεταξύ τους μεσολαβούν τουλάχιστον 6 ώρες ή όταν η άφιξη στο λιμάνι ανταπόκρισης έλαβε χώρα μεταξύ των ωρών 00.00 έως 05.00 και η αναχώρηση για τον τελικό

προορισμό του αναμένεται να γίνει σε χρόνο που υπερβαίνει το εξάωρο.

Άρθρο 9

Απαγόρευση απόπλου πλοίου λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών

1. Σε περίπτωση απαγόρευσης απόπλου του πλοίου λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών ο επιβάτης δικαιούται:

α. να τροποποιήσει το εισιτήριό του όσον αφορά την ημερομηνία του ταξιδιού,

β. να διαμείνει επί του πλοίου, εφόσον κατά την κρίση του πλοιάρχου οι συνθήκες το επιτρέπουν, καθ' όλο το χρόνο ισχύος της απαγόρευσης απόπλου για να συνεχίσει το ταξίδι του,

γ. να υπαναχωρήσει, οπότε και του οφείλεται ο αναλογών ναύλος.

2. Σε περίπτωση απαγόρευσης απόπλου πλοίου λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών και καθ' όλη τη διάρκεια της παραμονής του πλοίου στο λιμάνι, ο μεταφορέας υποχρεούται στην τήρηση συστήματος ελέγχου αποβιβαζόμενων - επιβιβαζόμενων επιβατών.

Άρθρο 10

Ακύρωση ταξιδιού

1. Όταν ο μεταφορέας ακυρώσει το ταξίδι με δική του υπαιτιότητα, ο επιβάτης έχει το δικαίωμα αποζημίωσης ή άλλων αντισταθμιστικών παροχών κατ' επιλογή του. Η αποζημίωση πρέπει να είναι πλήρης και να ανταποκρίνεται στο σύνολο των δαπανών και σε κάθε θετική και αποθετική ζημία την οποία ο επιβάτης αποδεδειγμένα υπέστη λόγω της υπαίτιας συμπεριφοράς του μεταφορέα. Η ρύθμιση αυτή δεν τυγχάνει εφαρμογής εάν ο επιβάτης:

α) ενημερωθεί μία εβδομάδα πριν από τον προγραμματισμένο χρόνο αναχώρησης και του επιστραφεί ο ναύλος που καταβλήθηκε ή

β) ενημερωθεί τουλάχιστον 12 ώρες πριν τον προγραμματισμένο απόπλου του ακυρωθέντος δρομολογίου και προωθηθεί με άλλο μέσο στον προορισμό του σε χρονικό διάστημα εντός 12 ωρών από τον προγραμματισμένο απόπλου του ακυρωθέντος δρομολογίου.

2. Αρμόδια δικαστήρια για τη συζήτηση της αγωγής αποζημίωσης κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο είναι είτε τα δικαστήρια της έδρας του μεταφορέα είτε τα δικαστήρια του τόπου κατοικίας του επιβάτη. Οι σχετικές διαφορές εκδικάζονται κατά τη διαδικασία των άρθρων 682 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

3. Όταν λόγω βλάβης ή ζημίας του πλοίου ακυρωθεί προγραμματισμένο δρομολόγιο ο επιβάτης δικαιούται:

α. να ενημερωθεί εγκαίρως και εφόσον συμφωνήσει να προωθηθεί στον προορισμό του με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα σε χρονικό διάστημα εντός 24 ωρών ή να υπαναχωρήσει και να του επιστραφεί ο ναύλος,

β. να λάβει τροφή και κατάλυμα, με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα υπό τους όρους του άρθρου 6 περίπτωση γ', εφόσον ο επιβάτης δεν προωθηθεί στον προορισμό του ή δεν υπαναχωρήσει σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο,

γ. χρηματική αποζημίωση διπλάσια του καθαρού ναύλου μεταφοράς επιβάτη ή άλλη αντισταθμιστική παροχή μετά από συμφωνία των συμβαλλομένων, εφόσον δεν προωθηθεί στον προορισμό του εντός 24 ωρών με υπαι-

τιότητα του μεταφορέα.

4. Στην περίπτωση που δεν κατέστη δυνατή η προώθηση επιβάτη ακυρωθέντος δρομολογίου στον προορισμό του και αυτός έχει στην κατοχή του εισιτήριο επιστροφής ο επιβάτης δικαιούται επιπρόσθετα να επιστρέψει το εισιτήριο επιστροφής και να λάβει ως αποζημίωση από τον μεταφορέα ολόκληρο το ναύλο που κατέβαλε.

Άρθρο 11 **Υπεράριθμες εκδόσεις εισιτηρίων**

1. Σε περίπτωση που ο μεταφορέας εκτιμά εύλογα ότι θα υποχρεωθεί να αρνηθεί την επιβίβαση ορισμένου αριθμού επιβατών προς τους οποίους έχει εκδοθεί έγκυρο εισιτήριο, υποχρεούται να αναζητήσει αρχικά τους επιβάτες εκείνους που εθελοντικά διατίθενται να μην επιβιβαστούν, με αντάλλαγμα συγκεκριμένο όφελος που συμφωνείται μεταξύ αυτών και του μεταφορέα και επιπλέον μέριμνα για τη συντομότερη μεταφορά αυτών στον προορισμό τους, με δαπάνη του μεταφορέα.

2. Όταν ο αριθμός των επιβατών που κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο δεν επαρκεί προκειμένου το πλοίο να ταξιδεύσει με ασφάλεια, ο μεταφορέας δύναται να αρνηθεί σε επιβάτες την επιβίβαση παρά τη θέλησή τους. Ο επιβάτης που για το λόγο αυτόν δεν του επιτράπηκε η επιβίβαση και έχει στην κατοχή του έγκυρο εισιτήριο δικαιούται:

α. χρηματική αποζημίωση τριπλάσια της αξίας του ναύλου μεταφοράς επιβάτη ή

β. τη συντομότερη μεταφορά του μέχρι τον τελικό προορισμό με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα, καθώς και την παροχή τροφής και καταλύματος σε ξενοδοχείο υπό τους όρους του άρθρου 6 περίπτωση γ' ή μεταφορά σε χρόνο της επιλογής του. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται επιπρόσθετα ως αποζημίωση η αξία του καθαρού ναύλου μεταφοράς επιβάτη.

Άρθρο 12 **Πληροφορίες διάθεσης εισιτηρίων**

Ο εκδότης υποχρεούται να παρέχει στον επιβάτη πριν την έκδοση του εισιτηρίου πρόσβαση στις πληροφορίες που απεικονίζονται στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Κράτησης Θέσεων και Έκδοσης Εισιτηρίων Επιβατών και Αποδείξεων Μεταφοράς Οχημάτων (Η.Σ.Κ.Θ.Ε.Ε.Α.) εκτυπώνοντας τα απεικονιζόμενα σε αυτό στοιχεία, αν ο τελευταίος το ζητήσει. Τα στοιχεία αυτά θα παρέχονται ή θα γνωστοποιούνται σε επιβάτες με αναπηρία σε προσβάσιμες μορφές.

Άρθρο 13 **Καταγγελίες - Παράπονα επιβατών**

1. Για κάθε παράπονο ή καταγγελία κατά τη διάρκεια του πλου οι επιβάτες δύνανται να απευθύνονται στον ορισμένο για το σκοπό αυτόν αξιωματικό του πλοίου και μετά το πέρας του ταξιδιού στον προμηθευτή ή στις Λιμενικές Αρχές. Με μέριμνα του μεταφορέα και του φορέα διοίκησης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης του λιμένα τοποθετείται σε εμφανή σημεία του πλοίου και του λιμένα αντίστοιχα φυλλάδιο έντυπης υποβολής παραπόνων στην ελληνική και αγγλική γλώσσα αναφορικά με τις προσφερθείσες επί του πλοίου υπηρεσίες. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας καθορίζεται ο

τύπος και το περιεχόμενο του εντύπου, η αρμόδια Υπηρεσία ή Υπηρεσίες εποπτείας διαχείρισης των παραπόνων και στατιστικής καταγραφής αυτών, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης αυτής.

2. Παράπονα ή καταγγελίες ατόμων μειωμένης κινητικότητας και τυχόν απαντήσεις επ' αυτών θα διαβιβάζονται και στην Επιτροπή της παραγράφου 8 του άρθρου 17 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 14 **Τρόπος επιστροφής εισιτηρίου - ναύλου και καταβολής χρηματικών αποζημιώσεων**

1. Η επιστροφή ή η τροποποίηση του εισιτηρίου από τον επιβάτη γίνεται στον εκδότη αυτού ή στον κατά λιμένα οριζόμενο από τον μεταφορέα ναυτικό πράκτορα ή σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο νομιμοποιείται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις να εκδίδει εισιτήρια επιβατών και αποδείξεις μεταφοράς οχημάτων για το συγκεκριμένο πλοίο.

2. Η επιστροφή ποσοστού ή ολόκληρου του εισιτηρίου και η καταβολή των τυχόν αποζημιώσεων προς τον επιβάτη βαρύνει τον μεταφορέα και γίνεται κατ' επιλογή του επιβάτη από τον ίδιο, τον εκδότη του εισιτηρίου ή από τον κατά λιμένα οριζόμενο από τον μεταφορέα ναυτικό πράκτορα σε μετρητά, με τραπεζική εντολή ή επιταγή εφόσον υπάρχει συγκατάθεση του επιβάτη και σε χρόνο έως και 7 ημέρες μετά την προγραμματισμένη αναχώρηση του πλοίου.

3. Η επιστροφή ναύλου ή η καταβολή αποζημίωσης συνοδεύεται με σχετική έγγραφη απόδειξη προς τον επιβάτη.

4. Η επιστροφή ναύλου, η καταβολή τυχόν αποζημίωσης και η τροποποίηση του εισιτηρίου γίνεται με παράδοση από τον επιβάτη του σώματος του εισιτηρίου ή του αποκόμματος του επιβάτη.

ΜΕΡΟΣ Γ' **ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ**

Άρθρο 15 **Υποχρεώσεις επιβατών**

Ο επιβάτης υποχρεούται:

1. Να προσέρχεται στο πλοίο μισή ώρα πριν την προγραμματισμένη ώρα απόπλου.

2. Να φέρει το όχημα στο χώρο αναμονής φόρτωσης 1 ώρα πριν τον απόπλου.

3. Να επιδεικνύει το εισιτήριό του κατά την επιβίβαση και τον έλεγχο και να καταλαμβάνει την αντίστοιχη θέση ή κλίνη που αναγράφεται σε αυτό.

4. Να τοποθετεί ογκώδεις αποσκευές ή αντικείμενα στους ειδικούς χώρους ώστε να μην παρεμποδίζεται η διέλευση των επιβατών στους διαδρόμους του πλοίου.

5. Να συμμορφώνεται στις οδηγίες των αρμόδιων προσώπων του πλοίου που σχετίζονται με την ησυχία, ευταξία, καθαριότητα και ασφάλεια του πλοίου.

6. Να συμμορφώνεται στους κανονισμούς του πλοίου, καθώς και στις οδηγίες του πλοίαρχου ή του προσωπικού του πλοίου.

7. Να μην παραμένει στους χώρους οχημάτων. Εξαιρούνται οι οδηγοί τους, κατά την είσοδο και έξοδο των οχημάτων από τα πλοία.

8. Να μην μεταφέρει εκρηκτικές, εύφλεκτες, εμπρηστι-

κές και γενικά επικίνδυνες ύλες.

9. Να δίνει, κατά την ηλεκτρονική κράτηση ή την έκδοση του εισιτηρίου ακριβή στοιχεία ταυτότητάς του, αριθμό τηλεφώνου επικοινωνίας και διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, με αποκλειστικό σκοπό την ενημέρωσή του από τον μεταφορέα σε περίπτωση καθυστέρησης, ακύρωσης ή ματαίωσης του δρομολογίου του πλοίου. Σε περίπτωση μη επιθυμίας του επιβάτη να γνωστοποιήσει στοιχεία επικοινωνίας, αυτή καταχωρείται εγγράφως από τον εκδότη επί του εισιτηρίου. Σε περίπτωση ηλεκτρονικής κράτησης, ο επιβάτης συμπληρώνει τα στοιχεία επικοινωνίας του στη σχετική ηλεκτρονική φόρμα ή συμπληρώνει την επιλογή «Δεν επιθυμώ να ενημερωθώ σε περίπτωση καθυστέρησης, ακύρωσης ή ματαίωσης του δρομολογίου».

10. Να ελέγχει κατά την έκδοση του εισιτηρίου την ορθότητα των αναγραφόμενων στο εισιτήριο στοιχείων (ημερομηνία, ώρα, δρομολόγιο, πλοίο, στοιχεία ταυτότητας κ.λπ.).

ΜΕΡΟΣ Δ΄ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΕΑ

Άρθρο 16 Υποχρεώσεις μεταφορέα

Η παροχή υπηρεσιών θαλάσσιων επιβατικών μεταφορών δημιουργεί στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που τις παρέχει τις παρακάτω υποχρεώσεις:

1. Παρέχει υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών χωρίς διακρίσεις στους επιβάτες,

2. Παρέχει στον επιβάτη τη θέση, καθώς και τον τύπο καμπίνας που συμφωνήθηκε, όπως προσδιορίζονται στο εισιτήριο.

3. Προσδιορίζει στο εισιτήριο το πλοίο, το ταξίδι, την ημερομηνία, την ώρα αναχώρησης και προγραμματισμένης άφιξης καθώς επίσης και οποιοδήποτε άλλο στοιχείο προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις. Πριν την παράδοση του εισιτηρίου ενημερώνει και προφορικά τον επιβάτη για το όνομα του πλοίου, το ταξίδι, την ημερομηνία και την προγραμματισμένη ώρα αναχώρησης και άφιξης.

4. Λαμβάνει κάθε αναγκαίο μέτρο τήρησης των όρων ασφάλειας και υγιεινής των επιβατών του πλοίου.

5. Υποχρεούται να ανακοινώνει δημόσια τα δρομολόγια με κάθε πρόσφορο μέσο και να πληροφορεί εγκαίρως το κοινό σχετικά με την εκτέλεσή τους.

6. Ενημερώνει τηλεφωνικώς ή μέσω μηνύματος SMS ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τους επιβάτες οι οποίοι κατά την έκδοση του εισιτηρίου είχαν γνωστοποιήσει στοιχεία επικοινωνίας στην περίπτωση ματαίωσης - ακύρωσης, αλλαγής ή καθυστέρησης των προγραμματισμένων δρομολογίων. Στις ως άνω περιπτώσεις, παραδίδει στην αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας εντός μίας ώρας από τη στιγμή που η διάταραξη του δρομολογίου περιήλθε σε γνώση του, πλήρη κατάλογο των επιβατών του δρομολογίου με τα στοιχεία επικοινωνίας τους.

7. Ανακοινώνει με προσβάσιμες στους επιβάτες μορφές αναγγελίας (οπτική και ηχητική αναγγελία στην ελληνική και αγγλική γλώσσα) εντός του πλοίου την οποιαδήποτε καθυστέρηση στον απόπλου, πλου και κατάπλου του πλοίου, αναφέροντας τόσο τον εκτιμώμενο χρόνο όσο και την αιτία της καθυστέρησης.

8. Στις περιπτώσεις των άρθρων 6, 7, 8 και 10 παράγραφος 3 του παρόντος, μεριμνά για την παροχή κάθε δυνατής βοήθειας στα άτομα μειωμένης κινητικότητας ή στα άτομα που χρήζουν ειδικής φροντίδας (όπως βρέφη, μικρά παιδιά και τους συνοδούς τους, εγκύους, ηλικιωμένα πρόσωπα), όπως συνοδεία, όπου απαιτείται, υποστήριξη από κατάλληλο προσωπικό για τη διαχείριση αποσκευών και για την εξυπηρέτηση προσωπικών αναγκών.

9. Μεριμνά για την ενημέρωση του ενδιαφερόμενου επιβάτη από τον εκδότη πριν την έκδοση του εισιτηρίου για τις τιμές και εκπτώσεις.

10. Τηρεί οργανωμένες διαδικασίες υποδοχής, καταγραφής και επίλυσης ή απάντησης σε παράπονα - διαμαρτυρίες των επιβατών και παρέχει στους επιβάτες με οπτική και ηχητική αναγγελία προ του κατάπλου του πλοίου στο πρώτο λιμάνι του δρομολογίου του σαφή πληροφόρηση για τις διαδικασίες αυτές.

11. Τοποθετεί σε εμφανή σημεία επί του πλοίου και στα πρακτορεία έκδοσης εισιτηρίων Πίνακα στην ελληνική και αγγλική γλώσσα στον οποίο καταγράφονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις του επιβάτη και του μεταφορέα. Ο Πίνακας αυτός διατίθεται επιπρόσθετα σε γραφή Braille και σε κείμενο γραμματοσειράς μεγάλου μεγέθους στην υποδοχή του πλοίου κατόπιν αιτήματος επιβάτη.

12. Δεν εκδίδει εισιτήρια για δρομολόγια που δεν έχουν την αποδοχή της αρμόδιας κατά περίπτωση Αρχής (Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας ή Υπουργείο Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής).

13. Ενημερώνει εγγράφως την αρμόδια Αρχή για τις τιμές που εφαρμόζει, εντός τριών ημερών από την έναρξη ισχύος τους (κατά προέλευση - προορισμό - οικονομική θέση - κατηγορία οχημάτων), καθώς και για οποιαδήποτε μεταβολή τους (μείωση, αύξηση) και διαφοροποίησή τους (εκπτώσεις, προσφορές).

14. Ενημερώνει κατά την έκδοση του εισιτηρίου τον επιβάτη για τον ακριβή τρόπο υπολογισμού του ποσού με το οποίο θα χρεώνεται η μεταφορά αποσκευών το βάρος των οποίων υπερβαίνει το καθοριζόμενο στην παράγραφο 1 του άρθρου 5.

ΜΕΡΟΣ Ε΄ ΓΕΝΙΚΑ

Άρθρο 17 Γενικές διατάξεις

1. Ο παρών νόμος δεν θίγει τα δικαιώματα του επιβάτη για περαιτέρω αποζημίωση.

2. Όπου στον παρόντα νόμο προβλέπεται παροχή χρηματικής αποζημίωσης λόγω υπαιτιότητας του μεταφορέα, αυτός οφείλει να αποδείξει ότι δεν ενήργησε ή δεν παρέλειψε να ενεργήσει υπαίτιως.

3. Απαγορεύεται η μεταβίβαση του εισιτηρίου χωρίς την έγκριση του μεταφορέα ή του εκδότη του εισιτηρίου.

4. Ο μεταφορέας και ο υπόχρεος έκδοσης και διάδοσης εισιτηρίων που έχουν πρόσβαση στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Κράτησης Θέσεων και Έκδοσης Αποδείξεων (Η.Σ.Κ.Θ.Ε.Α) απαγορεύεται να προβαίνουν σε άρνηση κράτησης θέσεως και έκδοσης εισιτηρίου. Άρνηση κράτησης θέσεως και έκδοσης εισιτηρίου δικαιολογείται μόνο όταν αποδεδειγμένα πρόκειται για πρόσωπο που είναι επικίνδυνο είτε για την ασφάλεια του πλοίου είτε για τη ζωή, υγεία, ασφάλεια και ησυχία των επιβαινόντων.

5. Καμία απαίτηση δεν δύναται να θεμελιωθεί για καθυστέρηση, διακοπή, ακύρωση ή τροποποίηση δρομολογίου που οφείλεται σε λόγους δημόσιας τάξης και ασφάλειας, στην εφαρμογή διατάξεων της νομοθεσίας ή σε εντολές της αρμόδιας Αρχής γενικά και ειδικά για την παροχή βοήθειας σε πλοία ή πρόσωπα που βρίσκονται σε κίνδυνο ή σε τυχόν εγκεκριμένη τροποποίηση των προγραμματισμένων δρομολογίων η οποία σχετίζεται με την εξυπηρέτηση εκτάκτων μεταφορικών αναγκών ή την εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος.

6. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας μετά από γνώμη του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών δύναται να τροποποιούνται τα ποσοστά επιστροφής του ναύλου, οι χρηματικές αποζημιώσεις και τα οριζόμενα στον παρόντα νόμο χρονικά διαστήματα.

7. Ρήτρες με τις οποίες ο επιβάτης παραιτείται από την άσκηση των δικαιωμάτων του παρόντος νόμου ή ο μεταφορέας απαλλάσσεται των υποχρεώσεων που απορρέουν από τον παρόντα νόμο είναι άκυρες.

8. Με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας συγκροτείται τριμελής επιτροπή αποτελούμενη από εκπροσώπους του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία και των φορέων των πλοιοκτητών των πλοίων στα οποία εφαρμόζεται ο παρών νόμος, η οποία σε τακτά χρονικά διαστήματα θα εξετάζει όλα τα πρακτικά θέματα που αφορούν στην προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία σε όλο το φάσμα των ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών και θα εισηγείται στον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας μέτρα για τη βελτίωσή της.

9. Στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών και για την προώθηση των θεμάτων που αφορούν επιβάτες με αναπηρία, συμμετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου εκπρόσωπος της αντιπροσωπευτικότερης οργάνωσης ατόμων με αναπηρία.

Άρθρο 18

Φιλική διευθέτηση διαφορών μεταφοράς του επιβάτη

Για την εξώδικη επίλυση των διαφορών μεταξύ του μεταφορέα ή του εκδότη και του επιβάτη, ο επιβάτης δύναται να απευθύνεται στον Συνήγορο του Καταναλωτή.

Άρθρο 19

Διοικητικές κυρώσεις

Στους παραβάτες των υποχρεώσεων του παρόντος νόμου προς τους επιβάτες επιβάλλονται με απόφαση του Προϊσταμένου της κατά τόπον αρμόδιας Λιμενικής Αρχής οι κυρώσεις του άρθρου 157 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973, ΦΕΚ 261 Α'). Στους παραβάτες των υποχρεώσεων των παραγράφων 3 έως και 8 του άρθρου 15 επιβάλλονται με απόφαση του Προϊσταμένου της κατά τόπον αρμόδιας Λιμενικής Αρχής οι κυρώσεις του άρθρου 157 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973, ΦΕΚ 261 Α').

Άρθρο 20 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 16 Ιουλίου 2007

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Γ. Αλογοσκούφης

Δ. Σιούφας

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Δ. Αβραμόπουλος

Αν. Παπαληγούρας

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΑΙ
ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Εμ. Κεφαλογιάννης

Αρ. Παυλίδης

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Φ. Πάλλη - Πετραλιά

Αριθμ. 149/7/2007

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας «Δικαιώματα - Υποχρεώσεις επιβατών και μεταφορέων στις επιβατικές θαλάσσιες ενδομεταφορές και άλλες διατάξεις»

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου, καθορίζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των επιβατών και μεταφορέων, στις επιβατικές τακτικές θαλάσσιες μεταφορές. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα ακόλουθα:

Ι. ΜΕΡΟΣ Α'

1. Καθορίζονται το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου, η έννοια των όρων, που αναφέρονται σε αυτόν, για την εφαρμογή του, καθώς και ο τρόπος κατάρτισης της σύμβασης θαλάσσιας μεταφοράς, από και δια της οποίας δημιουργούνται μεταξύ των συμβαλλομένων τα οριζόμενα κατωτέρω δικαιώματα και υποχρεώσεις.
(άρθρα 1-3)

II. ΜΕΡΟΣ Β´

1.α. Καθορίζονται τα δικαιώματα των επιβατών, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται:

i) Αποζημίωση, σε περίπτωση μη παροχής της συμφωνηθείσας θέσης ή / και καμπίνας.

ii) Επιστροφή ποσοστού επί της τιμής του εισιτηρίου ή ολόκληρης της αξίας αυτού, στις οριζόμενες περιπτώσεις.

iii) Τροποποίηση του εισιτηρίου, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις.

iv) Μεταφορά χειραποσκευών ορισμένου βάρους.

v) Μεταφορά επιπλέον εξοπλισμού ή βοηθήματος, ανεξαρτήτως βάρους, από άτομα μειωμένης κινητικότητας, χωρίς την καταβολή ιδιαίτερου ναύλου.

vi) Επιστροφή ολόκληρου του ναύλου, διαμονή επί του πλοίου, προώθηση στον προορισμό του θαλάσσιου ταξιδιού, με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα, τροφοδοσία και παροχή καταλύματος στο πλοίο ή σε ξενοδοχείο, ομοίως με δαπάνη του μεταφορέα και χρηματική αποζημίωση, κατά περίπτωση, εφόσον το πλοίο καθυστερήσει να αποπλεύσει λόγω βλάβης ή ζημίας του πλοίου ή για άλλους λόγους που ανάγονται σε υπαιτιότητα του μεταφορέα.

vii) Καταβολή του αναλογούντος ναύλου επιβάτη για το υπολειπόμενο τμήμα της διαδρομής και χρηματική αποζημίωση, κατά περίπτωση, εφόσον καθυστερεί το ταξίδι λόγω βλάβης ή ζημίας του πλοίου, κατά τη διάρκεια του πλου ή για άλλους λόγους εξ υπαιτιότητας του μεταφορέα.

viii) Εξασφάλιση της τροφοδοσίας καθ' όλο το χρόνο αναμονής, μέχρι τη συνέχιση του ταξιδιού και καταλύματος στο πλοίο ή σε ξενοδοχείο και χρηματική αποζημίωση, κατά περίπτωση, εφόσον έχει διακοπεί το ταξίδι σε ενδιάμεσο λιμάνι, λόγω ζημίας ή βλάβης του πλοίου και ο επιβάτης δεν προωθείται στον προορισμό του με άλλο πλοίο, με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα.

ix) Προώθηση του επιβάτη στον τελικό προορισμό του με τον προσφορότερο τρόπο και με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα, σε περίπτωση καθυστέρησης ή ματαίωσης του ταξιδιού, λόγω βλάβης ή ζημίας του πλοίου ή υπαιτιότητας του μεταφορέα.

x) Τροφοδοσία και κάλυμμα στο λιμάνι ανταπόκρισης, με μέριμνα και δαπάνες του μεταφορέα, όταν σε περίπτωση απώλειας αυτής, ο επιβάτης εξαναγκάστηκε να αναχωρήσει για τον τελικό προορισμό του την επόμενη ημέρα από την άφιξή του, εφόσον συντρέχουν οι οριζόμενες προϋποθέσεις.

xi) Τροποποίηση του εισιτηρίου, διαμονή επί του πλοίου κ.λπ. σε περίπτωση απαγόρευσης απόπλου του πλοίου, λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών.

xii) Χρηματική αποζημίωση, προώθηση στον προορισμό του ή εξασφάλιση τροφοδοσίας και καταλύματος, κατά περίπτωση, με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα, σε περίπτωση ακύρωσης του ταξιδιού με υπαιτιότητα του μεταφορέα ή λόγω βλάβης ή ζημίας του πλοίου.

β. Επιβάλλεται, ως υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας, για την εξυπηρέτηση λόγω δημοσίου συμφέροντος, η χορήγηση έκπτωσης 50% επί του ναύλου σε όλες τις θέσεις των πλοίων στα άτομα μειωμένης κινητικότητας, με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, καθώς και στους συνοδούς αυτών και στα αναπηρικά οχήματα ΙΧΕ, με τα οποία μετακινείται ο δικαιούχος, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις. (άρθρα 4-10)

2.α. Σε περίπτωση έκδοσης υπεράριθμων εισιτηρίων, ο

μεταφορέας υποχρεούται να αναζητήσει τους επιβάτες που είναι διατεθειμένοι να μην ταξιδέψουν εθελοντικά, έναντι συγκεκριμένου ανταλλάγματος, και να μεριμνήσει για τη συντομότερη μεταφορά στον προορισμό τους, με δαπάνη του.

β. Ο επιβάτης δικαιούται χρηματικής αποζημίωσης ή / και τη συντομότερη μεταφορά του, μέχρι τον τελικό προορισμό, με μέριμνα και δαπάνη του μεταφορέα, καθώς και παροχή τροφοδοσίας και καταλύματος σε ξενοδοχείο, εφόσον δεν κατέστη δυνατή η επιβίβασή του στο πλοίο. (άρθρο 11)

3. Πριν από την έκδοση του εισιτηρίου, ο εκδότης είναι υποχρεωμένος να παρέχει στον επιβάτη πρόσβαση σε συγκεκριμένες πληροφορίες, που παρέχονται όσον αφορά στους επιβάτες με αναπηρία σε προσβάσιμες μορφές. (άρθρο 12)

4.α. Παρέχεται η δυνατότητα στους επιβάτες να απευθύνονται για κάθε παράπονο ή καταγγελία, για τις προσφερθείσες επί του πλοίου υπηρεσίες, στον αρμόδιο αξιωματικό του πλοίου, στον προμηθευτή και στις οικείες Λιμενικές Αρχές.

β. Με υπουργική απόφαση, καθορίζεται ο τύπος και το περιεχόμενο του σχετικού εντύπου (φυλλαδίου έντυπης υποβολής παραπόνων στην ελληνική και αγγλική γλώσσα), που τοποθετείται σε εμφανή σημεία του πλοίου και του λιμένα. Με την ίδια απόφαση, καθορίζεται και η αρμόδια Υπηρεσία διαχείρισης των παραπόνων και στατιστικής καταγραφής αυτών κ.λπ.. (άρθρο 13)

5. Καθορίζεται ο τρόπος επιστροφής εισιτηρίου - ναύλου και καταβολής των προαναφερόμενων αποζημιώσεων. (άρθρο 14)

III. ΜΕΡΗ Γ´ και Δ´

Καθορίζονται, αναλυτικά, οι υποχρεώσεις των επιβατών και του μεταφορέα. (άρθρα 15 και 16)

IV. ΜΕΡΟΣ Ε´

1.α. Ο επιβάτης μπορεί να ζητήσει περαιτέρω αποζημίωση, καθώς δεν θίγονται τα δικαιώματά του, από τις προτεινόμενες ρυθμίσεις.

β. Απαγορεύεται η μεταβίβαση του εισιτηρίου, χωρίς την έγκριση του μεταφορέα ή του εκδότη του εισιτηρίου.

γ. Απαγορεύεται, επίσης, η άρνηση κράτησης θέσης και έκδοσης εισιτηρίου, από τον μεταφορέα ή τον υπόχρεο έκδοσης εισιτηρίων, που έχουν πρόσβαση στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Κράτησης Θέσεων και Έκδοσης Αποδείξεων, πλην της οριζόμενης εξαιρέσεως.

δ. Δεν είναι δυνατή η θεμελίωση οποιασδήποτε απαίτησης για καθυστέρηση, διακοπή, ακύρωση ή τροποποίηση δρομολογίου, που οφείλεται σε συγκεκριμένους λόγους (λόγοι δημόσιας τάξης και ασφάλειας, εφαρμογή κείμενης νομοθεσίας κ.λπ.).

ε. Παρέχεται η δυνατότητα τροποποίησης, με υπουργική απόφαση, των ποσοστών επιστροφής του ναύλου, των χρηματικών αποζημιώσεων κ.λπ..

στ. Προβλέπεται η ακυρότητα των ρητών, με τις οποίες ο επιβάτης παραιτείται από την άσκηση των δικαιωμάτων ή ο μεταφορέας απαλλάσσεται των υποχρεώσεων, που απορρέουν από τον υπό ψήφιση νόμο.

ζ. Συγκροτείται, με υπουργική απόφαση, τριμελής επιτροπή, η οποία εξετάζει όλα τα πρακτικά θέματα, που αφορούν στην προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία, σε όλο το φάσμα των ακτοπλοϊκών συγκοινωνιών και εισηγείται μέτρα για τη βελτίωσή της.

η. Προβλέπεται η συμμετοχή, χωρίς δικαίωμα ψήφου, στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου Ακτοπλοϊκών Συγκοινωνιών, εκπροσώπου της αντιπροσωπευτικότερης οργάνωσης ατόμων με αναπηρία, οσάκις αυτό εξετάζει θέματα που αφορούν επιβάτες με αναπηρία. *(άρθρο 17)*

2. Παρέχεται η δυνατότητα στον επιβάτη να απευθύνεται στον Συνήγορο του Καταναλωτή για την εξώδικη επίλυση των διαφορών του. *(άρθρο 18)*

3. Προβλέπεται η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων (πρόστιμο μέχρι 39.329 ευρώ) του άρθρου 157 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973): i) σε όσους παραβαίνουν τις υποχρεώσεις προς του επιβάτες, που προβλέπονται από τον υπό ψήφιση νόμο, ii) στους επιβάτες που παραβαίνουν συγκεκριμένες υποχρεώσεις τους (παρ. 3-8 του άρθρου 15). *(άρθρο 19)*

Από τις προτεινόμενες διατάξεις οι οποίες δεν επιφέρουν πρόσθετη επιβάρυνση στον Κρατικό Προϋπολογισμό, ενδέχεται να προκληθεί αύξηση εσόδων από την είσπραξη του προστίμου, που τυχόν επιβάλλεται στους παραβάτες των προαναφερόμενων υποχρεώσεων.

(άρθρο 19)

Αθήνα, 16 Ιουλίου 2007

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Λέτσιος